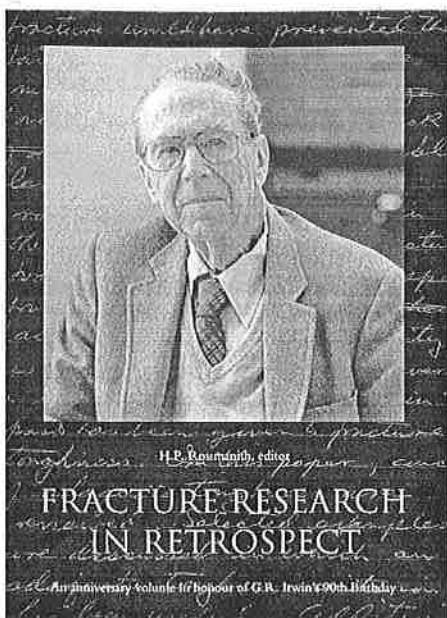

Könyvismertetés

A **Fracture Research in Retrospect** című, *H. P. Rossmann* szerkesztésében, a holland Balkema kiadónál 1997-ben megjelent könyv az első, amely történeti áttekintést ad a 20. századi mérnöki tudomány egyik ágazatáról, a törésmechanikáról.

A könyvben ötven felkért szakértő átfogóan elemzi a kezdetektől napjainkig a törésmechanika atyjának, a kilencven éves **George R. Irwin** szerepét. A könyv ebből a szempontból születésnapi ajándék az idős tudós számára.

A könyv azonban áttekinti a törésmechanika fejlődésének társadalmi háttérét, részletesen megvitatja a technológia fejlődésének legfontosabb eseményeit és azokat a káreseteket, amelyek visszahatottak a törésmechanika fejlődésére.

A könyv megírásában közreműködött valamennyi, a világon számon tartott törés kutató központ, s ezáltal harmonikus egyensúlyt teremt a különböző gépészmérnöki, anyagtudományi, fizikai és egyéb megközelítési irányzatok között. Különösen értékes a ma már kevésbé ismert, de a kezdetekkor meghatározó jelentőségű publikációk bemutatása és elemzése.

A könyv közerthető nyelvezete nemcsak a műszaki szakemberek, hanem a művelődni vágyók széles rétege számára is magával ragadó izgalmas olvasmány. Hiszen a megértéshez nincs szükség a matematikában való jártasságra és egyéb előtanulmányra, helyette számos fénykép és rajz szemlélteti a törésmechanika lényegét. A törésmechanika szakértői pedig saját munkásságukat láthatják beleágyazva a törés kutatás általános fejlődésébe és perspektívájába. A diákok viszont sokat tanulhatnak a mérnökök és a tudósok eredményes együttműködését is szemléltető tudománytörténeti könyvből.

L. K.

Duna-Adria szimpózium

A kísérleti mechanikával foglalkozó, sorrendben a 14. szimpóziumnak az idén a horvátországi Porec város adott otthont. A szűkebb régió határai a résztvevők hovatarozása révén egyre „tágulnak”, hiszen a 90 résztvevő 11 országból érkezett, köztük egy-egy fő például Japánból, az USA-ból és Észtországból.

Az általános európai tendenciának megfelelően a résztvevők csaknem valamennyien egyetemi, főiskolai környezetben tevékenykednek, akik elsősorban a káresetek és a katasztrófák okainak kivizsgálására kapnak megbízást, míg az ipari nagyvállalatok fejlesztői – a titkosnak minősített munkáik miatt – távol maradnak az ilyen rendezvényektől.

A 31 órális és a 35 poszter előadás közül két újszerű, még nem publikált munkát emelek ki. Az egyik a görbült felszínen történő mérések elméleti kérdései, amelyet a svájci *Schumann* professzor mutatott be. A másik téma az inverz problémák analízise, amelyről a német *Laermann* professzor tartott előadást.

Az elhangzott előadások többsége alapján általános tapasztalat a kísérleti mechanika szerepének erősödése a törésmechanikai problémák megoldásában, valamint a kísérleti mechanika és a numerikus számítástechnikai módszerek összehangolt alkalmazása.

A rendezvényen a *Vishay Measurement Group* bemutatta gazdag műszerkínálatát, a *Tideman* cég pedig a *Fudzsi* nyomáseloszlást mérő fóliát. A szakmai programot hajógyári látogatás és hangverseny színesítette.

A szervezőbizottság úgy határozott, hogy a soron következő 15. Duna-Adria szimpóziumot az olasz kollégák szervezhetik meg, mégpedig a bolognai egyetem továbbképző központjában, Bertinoróban.

A rendezvénysorozat – úgy tűnik – egyre népszerűbb, és az évenkénti megrendezés még a 14. alkalmat követően sem korlátozza a megfelelő számú és színvonalú dolgozatok kiválasztásának.

Dr. Borbás Lajos,
a szervezőbizottság tagja

Együttműködés az Ikarus Rt. és a Testor BT. között

A Magyar Minőség Hét rendezvénysorozat keretében, 1997. november 11-én a szakajtó meghívott képviselőinek jelenlétében együttműködési szerződést írt alá az Ikarus Járműgyártó Rt. és vállalatcsoportjai nevében *dr. Hatala Pál* minőségbiztosítási igazgató és *Steindl Béla* logisztikai igazgató, illetve *Szappanos György*, a Testor BT. ügyvezető igazgatója.

Tájékoztatásuk alapján együttműködésük célja: az ISO 9001 szerinti minőségbiztosítási rendszer keretein belül a szükséges mérő- és vizsgálókészülékek korszerűsítése, mégpedig egyenértékű, illetve egységes ellenőrzési és vizsgálati technika, technológia és informatika megvalósítása. A Testor BT., mint 12 nemzetközileg ismert vizsgáló- és mérőkészülékeket gyártó cég hazai képviselője az Ikarusnak ezt a rendszerszemléletű igényét színvonalas szolgáltatást nyújtva és egyeztetett ütemben teljesítheti.

Az aláírást követően az aláíró vezetők és az Ikarus Rt. budapesti és székesfehérvári vállalatainak jelen lévő vezető munkatársai válaszoltak a szaklapok főszerkesztőinek kérdéseire. Az elhangzottakat összefoglalva megtudtuk, hogy a nagyszámú alkatrészből és részegységből rendszerbe tervezett és szerelt minden egyes autóbussz típus meg kell feleljen az ENSZ EGB-előírásoknak ahhoz, hogy típusbizonyítvánnyal forgalomba hozható legyen. A követelmények szigorúak. Ezért egyrészt rendszeresen vizsgálják a felhasznált szerkezeti anyagok összetételét, mechanikai jellemzőit csakúgy, mint a festékrendszerek, a beszállított alkatrészek és részegységek minőségét. Másrészt, az új konstrukciók várható viselkedését számítógépes szimulációval ellenőrzik, illetve egyes karosszéria-elemeken vizsgálatokat is végeznek. Az autóbusszok megkövetelt élettartama 12 év, illetve egy millió kilométer.

A Taurus Top 300 és Top 400 típusú radiál gumiabroncsai megfelelnek a szigorú minőségi és tartóssági követelményeknek. Ugyanakkor a vevő igényei szerint más, például Michelin gumiabroncsokkal, vagy mint Oroszország esetében a helyi gyártású abroncsokkal szereltek is szállítják járműveiket.

Az autóbusszokba beépített anyagok megválasztásakor már szempont az elhasználódásukat követő újrahasznosíthatóság is, bár e téren még világszerte folynak kutatások.

Az Ikarus képviselőinek nyilatkozataiból kitűnt, hogy a termékeik minőségét elismerő díjak, például a Magyar Minőség Házába kerülésük mögött minőségbiztosítási rendszerük folyamatos és célirányos fejlesztése áll.

– ferko –